

ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ
Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің

Х А Б А Р Ш Ы С Ы

ВЕСТНИК

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ
НАУК РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН
Қазақстан Республикасының
педагогикалық университетінің
Абая

THE BULLETIN

THE NATIONAL ACADEMY OF
SCIENCES OF THE REPUBLIC OF
KAZAKHSTAN
Abai Kazakh National Pedagogical
University

PUBLISHED SINCE 1944

3 (403)

MAY-JUNE 2023

ALMATY, NAS RK

БАС РЕДАКТОР:

ТҮЙМЕБАЕВ Жансейіт Қансейітұлы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің ректоры (Алматы, Қазақстан)

БАС РЕДАКТОРДЫҢ ОРЫНБАСАРЫ:

БИЛЯЛОВ Дархан Нұрланұлы, PhD, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің ректоры (Алматы, Қазақстан), **Н = 2**

ҒАЛЫМ ХАТШЫ:

ӘБІЛҚАСЫМОВА Алма Есімбекқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Абай атындағы ҚазҰПУ Педагогикалық білімді дамыту орталығының директоры (Алматы, Қазақстан), **Н = 2**

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

САТЫБАЛДЫ Әзімхан Әбілқайырұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Экономика институтының директоры (Алматы, Қазақстан), **Н = 5**

САПАРБАЕВ Әбдіжапар Жұманұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Халықаралық инновациялық технологиялар академиясының президенті (Алматы, Қазақстан), **Н = 6**

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, экономика ғылымдарының докторы, профессор, «Киево-Могилян академиясы» ұлттық университетінің кафедра меңгерушісі (Киев, Украина), **Н = 2**

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, К. Разумовский атындағы Мәскеу мемлекеттік технологиялар және менеджмент университетінің кәсіптік білім берудің педагогикасы және психологиясы кафедрасының меңгерушісі (Мәскеу, Ресей), **Н = 4**

СЕМБИЕВА Ләззат Мықтыбекқызы, экономика ғылымдарының докторы, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің профессоры (Нұр-Сұлтан, Қазақстан), **Н = 3**

АБИЛЬДИНА Салтанат Қуатқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Е.А.Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті педагогика кафедрасының меңгерушісі (Қарағанды, Қазақстан), **Н = 3**

БУЛАТБАЕВА Күлжанат Нурымжанқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының бас ғылыми қызметкері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан), **Н = 2**

РЫЖАКОВ Михаил Викторович, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Ресей білім академиясының академигі, «Білім берудегі стандарттар және мониторинг» журналының бас редакторы (Мәскеу, Ресей), **Н = 2**

ЕСІМЖАНОВА Сайра Рафихевна, экономика ғылымдарының докторы, Халықаралық бизнес университетінің профессоры, (Алматы, Қазақстан), **Н = 3**

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабаршысы».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ (Алматы қ.). Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 12.02.2018 ж. берілген

№ 16895-Ж мерзімдік басылым тіркеуіне қойылу туралы куәлік.

Тақырыптық бағыты: *әлеуметтік ғылымдар саласындағы зерттеулерге арналған.*

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 300 дана.

Редакцияның мекен-жайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., тел.: 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2023
Типографияның мекен-жайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Мұратбаев көш., 75.

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

ТУЙМЕБАЕВ Жансент Кансеитович, доктор филологических наук, профессор, почетный член НАН РК, ректор Казахского национального университета им. аль-Фараби (Алматы, Казахстан)

ЗАМЕСТИТЕЛЬ ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА:

БИЛЯЛОВ Дархан Нурланович, PhD, почетный член НАН РК, ректор Казахского национального педагогического университета им. Абая (Алматы, Казахстан), **Н = 2**

УЧЕНЫЙ СЕКРЕТАРЬ:

АБЫЛКАСЫМОВА Алма Есимбековна, доктор педагогических наук, профессор, академик НАН РК, директор Центра развития педагогического образования КазНПУ им. Абая (Алматы, Казахстан), **Н = 2**

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

САТЫБАЛДИН Азимхан Абылкаирович, доктор экономических наук, профессор, академик НАН РК, директор института Экономики (Алматы, Казахстан), **Н = 5**

САПАРБАЕВ Абдижапар Джуманович, доктор экономических наук, профессор, почетный член НАН РК, президент Международной академии инновационных технологий (Алматы, Казахстан), **Н = 6**

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, доктор экономических наук, профессор, заведующая кафедрой Национального университета «Киево-Могилянская академия» (Киев, Украина), **Н = 2**

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, доктор педагогических наук, профессор, заведующий кафедрой педагогики и психологии профессионального образования Московского государственного университета технологий и управления имени К. Разумовского (Москва, Россия), **Н = 4**

СЕМБИЕВА Лязгат Мыктыбековна, доктор экономических наук, профессор Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева (Нур-Султан, Казахстан), **Н = 3**

АБИЛЬДИНА Салтанат Куатовна, доктор педагогических наук, профессор, заведующая кафедрой педагогики Карагандинского университета имени Е.А.Букетова (Караганда, Казахстан), **Н=3**

БУЛАТБАЕВА Кулжанат Нурымжановна, доктор педагогических наук, профессор, главный научный сотрудник Национальной академии образования имени Ы. Алтынсарина (Нур-Султан, Казахстан), **Н = 3**

РЫЖАКОВ Михаил Викторович, доктор педагогических наук, профессор, академик Российской академии образования, главный редактор журнала «Стандарты и мониторинг в образовании» (Москва, Россия), **Н=2**

ЕСИМЖАНОВА Сайра Рафихевна, доктор экономических наук, профессор Университета международного бизнеса (Алматы, Казахстан), **Н = 3**

«Вестник Национальной академии наук Республики Казахстан».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Собственник: ООО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы).
Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации Министерства информации и коммуникаций и Республики Казахстан № **16895-Ж**, выданное 12.02.2018 г.

Тематическая направленность: *посвящен исследованиям в области социальных наук.*

Периодичность: 6 раз в год.

Тираж: 300 экземпляров.

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, тел. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2023

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75.

EDITOR IN CHIEF:

TUIMEBAYEV Zhansait Kanseitovich, Doctor of Philology, Professor, Honorary Member of NAS RK, Rector of Al-Farabi Kazakh National University (Almaty, Kazakhstan).

DEPUTY CHIEF DIRECTOR:

BILYALOV Darkhan Nurlanovich, Ph.D, Honorary Member of NAS RK, Rector of Abai Kazakh National Pedagogical University (Almaty, Kazakhstan), **H = 2**

SCIENTIFIC SECRETARY:

ABYLKASSYMOVA Alma Esimbekovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Executive Secretary of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology of Abai Kazakh National Pedagogical University (Almaty, Kazakhstan), **H = 2**

EDITORIAL BOARD:

SATYBALDIN Azimkhan Abilkairovich, Doctor of Economics, Professor, Academician of NAS RK, Director of the Institute of Economics (Almaty, Kazakhstan), **H = 5**

SAPARBAYEV Abdizhapar Dzhumanovich, Doctor of Economics, Professor, Honorary Member of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology (Almaty, Kazakhstan) **H = 4**

LUKYANENKO Irina Grigor'evna, Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of the National University "Kyiv-Mohyla Academy" (Kiev, Ukraine) **H = 2**

SHISHOV Sergey Evgen'evich, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy and Psychology of Professional Education of the Moscow State University of Technology and Management named after K. Razumovsky (Moscow, Russia), **H = 6**

SEMBIEVA Lyazzat Maktybekova, Doctor of Economic Science, Professor of the L.N. Gumilyov Eurasian National University (Nur-Sultan, Kazakhstan), **H = 3**

ABILDINA Saltanat Kuatovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy of Buketov Karaganda University (Karaganda, Kazakhstan), **H = 3**

BULATBAYEVA Kulzhanat Nurymzhanova, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Chief Researcher of the National Academy of Education named after Y. Altynsarin (Nur-Sultan, Kazakhstan), **H = 2**

RYZHAKOV Mikhail Viktorovich, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, academician of the Russian Academy of Education, Editor-in-chief of the journal «Standards and monitoring in education» (Moscow, Russia), **H = 2**

YESSIMZHANOVA Saira Rafikhevna, Doctor of Economics, Professor at the University of International Business (Almaty, Kazakhstan), **H = 3**.

Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Owner: RPA «National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan» (Almaty). The certificate of registration of a periodical printed publication in the Committee of information of the Ministry of Information and Communications

of the Republic of Kazakhstan **No. 16895-Ж**, issued on 12.02.2018.

Thematic focus: *it is dedicated to research in the field of social sciences.*

Periodicity: 6 times a year.

Circulation: 300 copies.

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2023

Address of printing house: ST «Aruna», 75, Muratbayev str, Almaty.

BULLETIN OF NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
ISSN 1991-3494
Volume 3. Number 403 (2023), 160-171
<https://doi.org/10.32014/2023.2518-1467.500>

UDC 37.037
IRSTI 14.35.07

© G.A. Nabi^{1*}, B.K. Saktaganov², Sh.S. Sultanbekov³, Sh. Tukhmarova⁴,
L.Sh. Aripbayeva⁵, 2023

¹L.N. Gumilyov Eurasian National University

²Altynsarin National Academy of Education

³Ministry of Labor, Social Protection of the Population of the Republic
of Kazakhstan, Astana, Kazakhstan;

⁴Korkyt ata Kyzylorda state university, Kazakhstan

⁵M. Auezov South Kazakhstan University, Shymkent

E-mail: gulzi_nabi@list.ru

DEVELOPMENT OF EMOTIONAL INTELLIGENCE OF FUTURE SOCIAL EDUCATORS

Nabi Gulzi Askenkyzy — Doctoral student of the 3st course of L.N. Gumilyov Eurasian National University, 010000 Satpayev street 2, Astana, Kazakhstan

E-mail: gulzi_nabi@list.ru, <https://orcid.org/0000-0002-6350-6397>;

Saktaganov Balabek — PhD, Altynsarin National Academy of Education

E-mail: balabiken@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0001-9745-1278>;

Sultanbekov Shynggysbek — Candidate of historical sciences PhD, Advisor to the Minister of Labor, Social Protection of the Population of the Republic of Kazakhstan

E-mail: chingiz@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-1103-5749>;

Tukhmarova Shyrynkul — Candidate of political science Korkyt ata Kyzylorda state university Kazakhstan

E-mail: Tukhmarova@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0003-4333-3828>;

Aripbayeva Lyazzat Sharipovna — M. Auezov South Kazakhstan University, Shymkent, 160012, Faculty of Culture and Sports, Department of "Musical education and artistic work", Kazakhstan

<https://orcid.org/0000-0003-4411-3819>.

Abstract. The issue of developing emotional intelligence is a matter of debate in science. At the same time, there is an understanding that emotional knowledge and skills can be adopted in the process of special education. At the present time, it is necessary to conduct an analysis on a scientific basis for "emotional education", oriented on the biological and social prerequisites of EI. As the results of the conducted research show, the biological prerequisites for the development of EI

abilities are based on the characteristics of temperament and congenital differences that functionalize the asymmetry of the brain. The social prerequisites of EI are primarily formed in the family environment. They are characterized by relations between spouses, parents' attention to the child's inner life, formation of a positive self-image and correct self-esteem, development of self-control, ability to correctly analyze emotional information, attention to the child's behavioral characteristics and upbringing strategy. Based on the research of foreign psychologists. However, the views of different authors in this regard are only partially consistent, most of them are not clearly formulated, and sometimes the concept of EI is interpreted too broadly. The creation of a complete psychological theory of EI is still a pending issue. After all, there is still no reliable empirical evidence showing the importance of EI in learning, but it is necessary to continue research in this area.

Keywords: development, emotional, intelligence future, social, educators

©Г.А. Наби^{1*}, Б.К. Сактағанов², Ш.С. Султанбеков³, Ш.К. Тухмарова⁴,
Л.Ш. Арипбаева⁵, 2023

¹Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті;

²БІ. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы;

³Қазақстан Республикасы Еңбек, халықты әлеуметтік қорғау министрлігі,
Астана, Қазақстан;

⁴Қорқыт ата атындағы Қызылорда университеті, Қызылорда, Қазақстан;

⁵Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті.

E-mail: gulzi_nabi@list.ru

БОЛАШАҚ ӘЛЕУМЕТТІК ПЕДАГОГТАРДЫҢ ЭМОЦИОНАЛДЫҚ ИНТЕЛЛЕКТІН ДАМУЫ

Наби Гүлзи Әскенқызы — Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің 3 курс докторанты, 010000, Қазақстан, г. Астана, Сатпаева көшесі

E-mail: 2gulzi_nabi@list.ru, <https://orcid.org/0000-0002-6350-6397>;

Сактағанов Балабек — PhD, Национальная академия образования им. Алтынсарина

E-mail: balabiken@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0001-9745-1278>;

Султанбеков Шынгысбек — тарих ғылымдарының кандидаты PhD, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі

E-mail: chingiz@mail.ru +77017552973, <https://orcid.org/0000-0002-1103-5749>;

Тухмарова Шырынкуль — саясаттану ғылымдарының кандидаты, Қорқыт ата атындағы Қызылорда университеті, Қызылорда, Қазақстан

E-mail: Tukhmarova@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0003-4333-3828>;

Арипбаева Лаззат Шариповна — М. Ауэзов атындағы Оңтүстік Қазақстан Университеті, Шымкент, 160012, "Мәдениет және өнер" факультеті, "Музыкалық білім" кафедрасы
<https://orcid.org/0000-0003-4411-3819>.

Аннотация. Эмоциялық интеллектті дамыту мәселесі ғылымда пікірталас тақырыбы болып табылады. Сонымен бірге эмоционалды білім мен дағдыларды арнайы білім беру процесінде алуға болады деген түсінік бар.

Қазіргі уақытта «Эмоционалдық тәрбие» ғылыми негізде талдау жүргізу қажет, ол ЭИ биологиялық және әлеуметтік алғышарттарына негізделген. Жүргізілген зерттеулердің нәтижелері көрсеткендей, ЭИ қабілеттерін дамытудың биологиялық алғышарттары мидың асимметриясын функционалдандыратын темпераменттік сипаттамалар мен туа біткен ерекшеліктерге негізделген. ЭИ үшін әлеуметтік алғышарттар ең алдымен отбасылық ортада қалыптасады. Олар ерлі-зайыптылар арасындағы қарым-қатынаспен, ата-ананың баланың ішкі өміріне көңіл бөлуімен, өзін-өзі дұрыс бағалаумен және өзін-өзі бақылауды дамытумен, эмоционалды ақпаратты дұрыс талдай білумен, баланың ішкі дүниесіне назар аударумен сипатталады. баланың мінез-құлық ерекшеліктері мен білім беру стратегиясы. Шетелдік психологтардың зерттеулеріне сүйене отырып, ОЖ — адамның өмір сүру барысында оның деңгейі мен жеке ерекшеліктерінің негізінде жатқан бірқатар факторлардың әсерінен қалыптасатын психологиялық құрылым деген қорытынды жасауға болады. Дегенмен, бұл мәселе бойынша әртүрлі авторлардың көзқарастары тек ішінара сәйкес келеді, олардың көпшілігі нақты тұжырымдалмаған, кейде ЭИ түсінігі тым кең түсіндіріледі. ЭИ толық психологиялық теориясын құру әлі де шешімін таппаған мәселе. Өйткені, әлі күнге дейін ОЖ-ның оқудағы маңыздылығын көрсететін сенімді эмпирикалық деректер жоқ, бірақ бұл бағыттағы зерттеулерді жалғастыру қажет.

Түйін сөздер: даму, эмоционалдық, интеллектуалдық болашақ, әлеуметтік, педагогтар

© Г.А. Наби^{1*}, Б.К. Сактағанов², Ш.С. Султанбеков³, Ш.К. Тухмарова⁴,
Л.Ш. Арипбаева⁵, 2023

¹Евразийский Национальный Университет им. Л.Н. Гумилева;

²Национальная академия образования имени И. Алтынсарина;

³Министерство труда, социальной защиты населения Республики Казахстан,
Астана, Казахстан;

⁴Кызылординский государственный университет
им. Коркыт - Ата, Кызылорда, Казахстан;

⁵Южно-Казахстанский университет имени Мухтара Ауезова.

E-mail: gulzi_nabi@list.ru

РАЗВИТИЕ ЭМОЦИОНАЛЬНОГО ИНТЕЛЛЕКТА БУДУЩИХ СОЦИАЛЬНЫХ ПЕДАГОГОВ

Наби Гүлзи Әскенқызы — докторант 3 курса Евразийского Национального университета им. Л.Н. Гумилева, 010000, Казахстан, г. Астана, ул. Сатпаева

E-mail: 2gulzi_nabi@list.ru, <https://orcid.org/0000-0002-6350-6397>;

Сактағанов Балабек — PhD, Национальная академия образования имени И. Алтынсарина

E-mail: balabiken@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0001-9745-1278>;

Султанбеков Шынгысбек — кандидат исторических наук PhD, Министерства труда и социальной защиты населения РК

E-mail: chingiz@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-1103-5749>;

Тухмарова Шырынкуль — Кандидат политических наук, Кызылординский государственный университет им.Коркыт ата, Казахстан

E-mail: Tukhmarova@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0003-4333-3828>;

Арипбаева Ляззат Шариповна — Южно - Казахстанский университет им. М. Ауэзова, Шымкент, 160012, факультет "Культура и искусство", кафедра "Музыкальное образование", Казахстан

<https://orcid.org/0000-0003-4411-3819>.

Аннотация. Вопрос развития эмоционального интеллекта является предметом дискуссий в науке. В то же время существует понимание того, что эмоциональные знания и умения могут быть усвоены в процессе специального образования. В настоящее время необходимо провести анализ на научной основе «эмоционального воспитания», в основе которого лежат биологические и социальные предпосылки ЭИ. Как показывают результаты проведенных исследований, в основе биологических предпосылок развития способностей ЭИ лежат особенности темперамента, внимание к поведенческим особенностям ребенка и воспитательная стратегия. На основании исследований зарубежных психологов можно сделать вывод, что ЭИ представляет собой психологическую структуру, формирующуюся в процессе жизни человека под влиянием ряда факторов, лежащих в основе его уровня и индивидуальных особенностей. Однако взгляды разных авторов на этот счет лишь частично совпадают, большинство из них сформулировано нечетко, а иногда понятие ЭИ трактуется слишком широко. Создание полной психологической теории ЭИ до сих пор остается нерешенным вопросом. Ведь до сих пор нет достоверных эмпирических данных, свидетельствующих о важности ЭИ в обучении, но необходимо продолжать исследования в этой области.

Ключевые слова: развитие, эмоциональное, интеллектуальное будущее, социальное, воспитатели

Introduction

Today, the health of people and society is becoming a social issue for the entire civilized world. A person cannot be classified as an educated person without mastering a healthy lifestyle and health culture. Because the health of each of us is not only personal wealth, but also a necessary condition for the growth of the country's economic power (Trinidad et al., 2005: 42).

Directing the formation of new psychological capabilities of the person, mental development of the child, its advanced development, goal-oriented organization, management of education and organization of the process of self-education creates a wide field of conditions.

Humanistic psychology considers a person as a non-biological social being. According to this point of view, a human being cannot develop without interacting with the surrounding people and society. The person's relationship with the society here is not to be in harmony with the environment, but to be in a mutual relationship and interaction. To be more precise, human beings are emotional beings, one person's

emotions live side by side with the next person's emotions. At this point, a problem arises in the context of the compatibility and commonality of emotional reactions (Maurer & Brackett, 2004: 19).

This problem is solved when one person engages in dialogue with the next person.

Emotional intelligence is a person's ability to understand his own and others' emotions and adapt to their emotional state.

Intellect (lat. intellectus — knowledge, understanding, understanding) is the mental ability of an individual. The sense of the mind is connected with the cognitive activity of a person. At first, this term designated the functions of reasonable thinking of the human psyche, but now it includes all cognitive processes (Weissberg & O'Brien, 2004: 116).

Intellect is the main form of human cognition. Intelligence is the cognitive activity of complex systems of the ability to purposefully process, organize, and read information.

Emotional intelligence (EI) means the ability to understand one's own feelings and the feelings of other people, to create motivation for oneself, and to be able to control one's own emotions and the emotions of other people (Zins et al., 2004: 356).

This definition describes purely cognitive abilities that are different from academic abilities, but complement them and are evaluated by the coefficient of mental development.

The idea of emotional intelligence emerged from the concept of social intelligence considered by authors such as E. Thorndike, J. Gilford, G. Eysenck. The earliest work predicting the discovery of EI dates back to 1920. There was a study conducted by R. Thorndike. According to this author's model, the general basis of intellectual activities "is revealed in the interaction of many separate factors." (Binet, 1999: 120)

The student has a personal reputation, political maturity, developed organizational skills, high culture of his behavior, well-versed knowledge of his subject, and able to attract the audience. need a teacher who can attract with knowledge. Actions and results of any teacher to students his temperament, character, personality, chosen teaching technologies and methods affects like The teacher acquires this knowledge and skills in the process of preparation for pedagogical activity and constantly improves them in their work. However, the teacher's professional training is only basic is not limited to theoretical knowledge, pedagogical skill, creative potential desire to develop, own, emotional approach to action, in specific situations it is necessary to be able to use one's own potential in solving pedagogical problems (Trinidad et al., 2005: 43). All of the teaching the educational process in the stages required the teacher to solve them regularly, reasonably and rationally causes many difficult and different problems. In recent decades, the problems of studying the emotional content of the educational process in Kazakhstan attracting the attention of researchers. Formation of emotional intelligence in high school the degree of development of this psychological characteristic of a person, interest in problems, motivation for professional activities, adaptation at the university and academic results of education due to the positive effect. Emotional intelligence is part of a

broad class of mental abilities, which is a broad spectrum of personality traits is part of the group. This is one of the positive factors for interpersonal communication. The authors of the original concept of emotional intelligence J. Meyer, P. Salovey, D. According to Caruso's ideas, emotional intelligence is the ability to understand one's own emotions and those of others a group of mental abilities that contribute to understanding and experiencing emotions. J. Meyer, P. Salovey, D. The structure of emotional intelligence proposed by Caruso includes: emotions evaluate and express: one's own (verbal or non-verbal); of others (non-verbal perception or empathy); regulation of emotions: own, other people's; use of emotion: flexible planning, creative thinking, attention shifting, motivation (Salovey & Mayer, 1990: 187). Currently, the phenomenon of emotional intelligence, its structure, ways of its development. What needs further research is the interaction between emotional processes and people to optimize relations through a deeper understanding of the situations that arise in the process opens up a real opportunity. Development of emotional intelligence of society as a whole can be considered as an important factor of increasing psychological culture. I.N. According to Andreeva, currently the estimated value of emotional intelligence research is relevant. It is management, consulting, scientific-pedagogical activity, pedagogical and legal communication and service in fields such as professions, journalism, performing arts considered as the main factor of success (Salovey & Mayer, 1995). High interpersonal emotional intelligence — this is a factor of self-awareness in creative activities related to communication and interaction with other people. High intrapersonal emotional intelligence, in turn, "contributes to the naturalness of emotional manifestations and positive self-relation. I.V. Pluzhnikov, understanding special metaability through emotional intelligence, its main purpose is to effectively manage emotions in general activities, for example, professional activities say (Lipovetsky, 2006: 19).

Currently, the problems of stress management at work are relevant because socio-economic and political conditions are rapidly changing, neuropsychological and informational loads are increasing, production is diversifying, competition is constantly growing and for markets the struggle is intensifying.

Materials and methods

During the research we used different research methods. G. Gardner and P. Salovey's concept of emotional intelligence includes:

- 1) recognition of own emotions,
- 2) being able to control emotions,
- 3) self-motivation,
- 4) being able to recognize other people's emotions (Salovey & Mayer, 1995: 89).

Theoretical and methodological aspects of stress tolerance and emotional intelligence many scientists worked to study the foundations (R.S. Nemov, L. Khiel, B.H. Vardanyan, P.B. Zilberman, S.W. Subbotin and I.N. Andreeva, D. Goleman et al.). Stress tolerance is a strong, emotional, motivational and mental activity of a person an integrative personality trait characterized by the interaction of the intellectual component It seems that it is the effective interaction of a person

with other people in complex stressful situations provides. Yu.V. The causes of Scherbatykh professional stress are knowledge, skills and abilities insufficiency, in some cases it is related to human health. Author's according to him, the causes of personal stress are low self-esteem, self-doubt, and failure associated with fear and pessimism about the future (Evans, 2002: 43). The psychological feature of stress is related to external influences, but they are for a person must be strong enough, as well as the personal meaning of the purpose of the action, its situation assessment. Therefore, both the work activity and one or another industrial situation belong to the employees cannot be the cause of a stressful situation. In addition, the actual causes of stress are individual hidden in the characteristics: his worldview and views, needs, motives and goals, perception stereotypes, positions in interpersonal relations, stress tolerance or features of interpersonal dynamics. B.A. Vyatkin, S.V. Subbotin stress tolerance with an integral personality structure considered as a defined multi-component quality, which is the coherence of this structure, the sign of balance, that is, the multi-level properties of integral individual properties as a personal mental ability, consisting of interconnections, affecting the success of the service is considered (. Scientists in domestic research on the psychology of stress tolerance of teachers A.A. Baranov and A.A. Rean dedicated his works. According to them, it is an indicator of stress resistance has a great influence on the level of professional skill (Gil-Olarte, 2006: 120). S. Subbotin, in turn, is individual for each student features are influenced by the teacher's stress tolerance level. Authors also Temperament, character, nervous system and pedagogical abilities in pedagogical activities noted that it affects the level of stress resistance.

Results and Discussion

Students who successfully survived the crises of professional training become excellent specialists, and this is obvious, since in the conflict of motives that took place, the motive of professionalization won, with all the ensuing consequences associated with the specifics of the act of will. However, in percentage terms, there are very few such students (Lipovetsky, 2006: 46).

Students are a separate age category. Student age is a special period of human life. The merit of the very formulation of the problem of students as a special socio-psychological and age category belongs to the psychological school of B.G. Ananiev (Petrides et al., 2004: 201).

Student age, according to B.G. Ananiev, is a sensitive period for the development of the main sociogenic potentials of a person.

Further, as a result of the differential psychological analysis of the data obtained using the methods of "Emotional Intelligence" and "Personal Differential", we compared the indicators and characteristics of future social workers, which differed in the level of emotional intelligence (Goleman, 1995: 82).

In the group of future specialists in the social sphere with a high level of formation of emotional intelligence, according to the results of the "Emotional Intelligence" and "Personal Differential" methods, it was revealed that in this group of subjects there are low indicators for all evaluation factors (Greenberg et al., 2003: 36].

Thus, a typical representative of this group has developed the ability to consciously control their emotions and the emotions of other people, however, they tend to evaluate themselves as not strong enough and active, dependent on circumstances (Grewal & Salovey, 2005:73).

Thus, for the group of students with a low level of emotional intelligence, low indicators were found for the factors of strength and activity, however, for the assessment factor, half of the students (51.5%) have high indicators (Brackett & Mayer, 2003: 91).

This indicates that these subjects are not able to influence the emotional state of other people, they do not have the ability to recognize the emotions of other people, the ability to voluntarily control their emotions is not developed, but it should be noted that they accept themselves as a person, in a certain sense. satisfied with themselves, tend to perceive themselves as carriers of positive, socially desirable characteristics (Canto et al., 2005: 200).

Also, when identifying the relationship between the integral level of emotional intelligence and its structural components and assessment factors, we calculated Spearman's rank correlations and we found significant positive correlations between the activity factor and emotional awareness, assessment, strength and recognition of other people's emotions, i.e. a future specialist in the social sphere with a high degree of activity is more aware of the emotional response of people in interpersonal communication. A student who positively assesses himself and considers himself independent of external circumstances is more able not only to recognize the emotions of other people, but also consciously manages his emotional sphere and behavior (Trinidad et al., 2004b: 133).

Group discussion can be used both to enable participants to see the problem from the outside (this clarifies mutual positions, reducing resistance to the perception of new information from the facilitator and other members of the group), and as a way of group reflection through the analysis of individual experiences (this enhances group cohesion). and at the same time facilitates self-disclosure of participants). Between these quite different goals, there are a number of other, intermediate goals, for example, actualization and resolution of hidden conflicts, elimination of emotional bias in assessing the partner's position through open statements, or providing an opportunity for participants to demonstrate their competence and thereby satisfy the need for understanding and respect (Petrides et al., 2004: 17).

Game methods are an activity in which social relations between people are recreated outside the conditions of directly utilitarian activity (according to D.B. Elkonin). In a certain sense, work with destructive games in communication, carried out in the transactional analysis of E. Bern, can also be attributed to game methods (Fernández-Berrocal, 2006: 201).

The advantage of game methods in training: — a way to overcome the stiffness and tension of participants at the first stage of group work, as a condition for the painless removal of "psychological protection". — a diagnostic and self-diagnosis tool that allows you to unobtrusively, gently, easily detect the presence of communication

difficulties and serious psychological problems. – the learning process is intensified, new behavioral skills are consolidated, previously seemingly inaccessible ways of optimal interaction with other people are acquired, verbal and non-verbal communication skills are trained and consolidated. – creation of conditions for self-disclosure, discovery of a person's creative potentials, for the manifestation of sincerity and openness, since it forms a psychological connection of a person with his childhood (Mestre, 2007: 29).

Methods aimed at developing social perception allow group members to develop the ability to perceive, understand and evaluate other people, themselves, and their group. With the help of specially designed exercises, participants receive verbal and non-verbal information about how other people perceive them, how accurate their own perception is (Ruiz-Aranda, 2006: 50).

Art therapy is one of the methods of psychological work that uses the possibilities of art to achieve positive changes in the intellectual, emotional and personal development of a person. Among the variety of modern psychotherapeutic methods, it is distinguished by its special “softness”. Role functions are distributed here between the client and the specialist in a completely different way than in most orthodox, verbal psychotherapeutic approaches: the client is given the maximum degree of freedom, in many cases he turns out to be “leading” the art therapy process, expressing himself in those styles and those forms that correspond to him. condition, personality traits and needs (Sánchez Núñez et al., 2008: 42). Art therapy includes a number of areas of psychological work related to creativity - this is isotherapy (work using the methods of fine art), color therapy (a method of psychological correction using color), phototherapy (using ready-made photographs or creating photographs directly in the process of counseling), fairy tale therapy (counseling through fairy tales), music therapy (controlled use of music) (Scale, 2010: 49).

Psycho-gymnastics is a wide range of various exercises; written and oral, verbal, non-verbal, pictorial, dance, etc.

Next, the emotional intelligence and stress tolerance levels of the test subjects we compared the results using Spearman's criterion. Calculations of this criterion significant relationship between emotional intelligence and stress tolerance of high school teachers allowed to talk about connections: 1. Using the Spearman criterion, the analysis of the comparison of symptoms of teachers' stress low level of tolerance and low level of the "Emotional awareness" scale found that there is a relationship between the indicators ($r=0.35$) (Ciarrochi et al., 2001: 1111). That is, the level of stress resistance Low educators are unable to recognize emotion, either in themselves or in another person's emotional experience cannot determine the fact of being, emotion. They know what emotion they or the other person is feeling cannot identify and find a verbal sign for it, the reasons that caused this emotion and its consequences can't understand (Weissberg & O'Brien, 2004: 88).

2. Using Spearman's criterion, the analysis of the comparison of symptoms of teachers' stress resilience indicators and emotional intelligence scale "Managing one's own emotions". found that there is a relationship between the indicators

$r=0.47$. That is, it has high resistance to stress. Individuals can control the intensity of emotions, especially overpowering ones turns off emotions. Also, they can control the outward expression of emotions, as needed can cause a certain emotion in the situation (Molina & F. Jiménez, 2005: 603).

Conclusion

When studying the features of self-attitude using the technique "Self-attitude test questionnaire" (V.V. Stolin, R.S. as a general feeling of "for" or "against" oneself, among future specialists in the social sphere, 71.7 % have a high rate. This indicates that they treat their abilities, energy, independence at the proper level, and also evaluate their capabilities and can control their lives (Brackett & Mayer, 2003: 98).

Experimental data obtained on a scale IV – "Self-Interest", indicate that only 35.9 %) of the subjects are characterized by high rates. Consequently, they show interest in their own thoughts and feelings, are ready to communicate with themselves "on an equal footing", and are also confident in their interest to others (Mayer et al, 2000).

According to the specific scales of the self-attitude method from the diagram in fig. 3.9 shows that we have identified high rates on specific scales "Self-interest" (in 60.0 %), "Self-esteem" (in 52.1 %), "Attitude of others" (in 40.2 %). I would like to note that on a specific scale "Self-guidance" we obtained high rates in 36.8 % of future social workers (Scale, 2013: 129). This indicates that they themselves are the source of activity and results related to both activity and their own personality. It is typical for them to experience their own "I" as an inner core, integrating and organizing their personality, activities and communication; believe that their fate is in their own hands, feel a sense of consistency in their inner motives and goals (Evans, 2002).

So, the results of the correlation analysis of high school teachers' stress that there is a relationship between resilience scores and emotional intelligence scales showed, that is, people with a high level of emotional intelligence can easily detect wrong evaluations, which are harmful can correct interpretations, the course of their thoughts and their impact on emotions more accurately can notice. People with a high level of emotional intelligence cope with stressful situations, if this if not, supportive and less so, seeing them as a problem rather than a threat can be perceived as stressful. On the basis of the research, conclusions were drawn that can be used for further research of the problem. The authors propose a solution to the problem of prevention of stress among university employees and formation and implementation of special programs for psychological correction of the needy sees in implementation.

REFERENCES

- Binet A., 1909 — Las ideas modernas acerca de los niños. [Modern Ideas About Children.] Alicante: Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes (Spanish trans., 1999).
- Brackett M.A. & Mayer J.D., 2003 — Convergent, discriminant and incremental validity of competing measures of emotional intelligence. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 29. 1147–1158.
- Canto J., Fernández-Berrocal P., Guerrero F. & Extremera N., 2005 — Función protectora de las habilidades emocionales en las adicciones. [The protective function of emotion skills in additions.] In

J. Romay Martínez & R. García Mira (Eds), *Psicología Social y Problemas Sociales* (Pp. 583–590). Madrid: Biblioteca Nueva.

Ciarrochi J.V., Chan A. & Bajgar J., 2001 — Measuring emotional intelligence in adolescents. *Personality and Individual Differences*, 31. Pp. 1105–1119.

Evans D., 2002 — *Emoción. La ciencia del sentimiento. [Emotion. The science of feeling.]* Madrid: Taurus.

Extremera N. & Fernández-Berrocal P., 2003 — La inteligencia emocional en el context educativo: Hallazgos científicos de sus efectos en el aula. [Emotional intelligence in the educational context: Scientific findings about its effects in the classroom.] *Revista de Educación*, 332. 97–116.

Fernández-Berrocal P., Alcaide R., Extremera N. & Pizarro D.A., 2006 — The role of emotional intelligence in anxiety and depression among adolescents. *Individual Differences Research*, 4. Pp. 16–27.

Gil-Olarte P., Palomera R. & Brackett M., 2006 — Relating emotional intelligence to social competence and academic achievement in high school students. *Psicothema*, 18, suppl. Pp. 118–123. Instituto Nacional de Estadística (2007). INEbase. Accessed at <http://www.ine.es/inebmenu/indice.htm>

Goleman D., 1995 — *Inteligencia Emocional. [Emotional Intelligence.]* Barcelona: Kairós.

Greenberg M.T., Weissberg R.P., O'Brien M.U., Zins J.E., Fredericks L., Resnik H. & Elias M.J., 2003 — Enhancing school-based prevention and youth development through coordinated social, emotional, and academic learning. *American Psychologist*, 58. Pp. 466–74.

Grewal D. & Salovey P., 2005 — *Feeling Smart: The Science of Emotional Intelligence. American Scientist*, 93. Pp. 330–339.

Lipovetsky G., 2006 — *Los tiempos hipermodernos. [Ultramodern times.]* Barcelona: Ed. Anagrama.

Lopes P. & Salovey P., 2004 — Toward a broader education: Social, emotional, and practical skills. In J.E. Zins, R.P. Weissberg, M.C. Wang, & H.J. Walberg (Eds.), *Building school success on social and emotional learning* (Pp. 79–93). New York: Teachers College Press.

Mayer J.D., Salovey P. & Caruso D., 2000 — Models of emotional intelligence. In R.J.

Maurer M. & Brackett M.A., 2004 — *Emotional Literacy in the middle school. A 6-step program to promote social, emotional and academic learning.* New York: Ed. Dude.

Molina & F. Jiménez (Eds.) *Actas I Congreso Hispanoamericano de Educación y Cultura de Paz* (Pp. 599–605). Editorial Universidad de Granada: Granada.

Mestre J.M. & Fernández-Berrocal P., 2007 — *Manual de Inteligencia Emocional. [Manual of Emotional Intelligence.]* Madrid: Pirámide.

Petrides K.V., Frederickson N. & Furnham A., 2004 — The role of trait emotional intelligence in academic performance and deviant behaviour at school. *Personality and Individual Differences*, 36 (2). Pp. 277–293.

Ruiz-Aranda D., Fernández-Berrocal P., Cabello R. & Extremera N., 2006 — *Inteligencia emocional percibida y consumo de tabaco y alcohol en adolescentes. [Perceived emotional intelligence and tobacco and alcohol consumption in adolescents.]* *Ansiedad y estrés*, 12 (2-3). Pp. 223–230.

Salovey P. & Mayer J.D., 1990 — *Emotional intelligence. Imagination, Cognition, and Personality*, 9. Pp.185–211.

Salovey P., Mayer J.D., Goldman S.L., Turvey C. & Palfai T.P., 1995 — Emotional attention, clarity, and repair: exploring emotional intelligence using the Trait Meta-Mood

Sánchez Núñez M.T.; Fernández-Berrocal P.; Montañés J. & Latorre J.M., 2008 — Does emotional intelligence depend on gender? The socialization of emotional competencies in men and women and its implications. *Electronic Journal of Research in Educational Psychology*, 6 (2). Pp. 455–474.

Scale. In J.W. Pennebaker (ed.), *Emotion, Disclosure y Health* (Pp.125–151). Washington: American Psychological Association.

Sternberg (ed.), *Handbook of intelligence* (Pp. 396–420). New York: Cambridge.

Trinidad D.R., Unger J.B., Chou C.P. & Johnson C.A., 2004a — The protective association between emotional intelligence with psychosocial smoking risk factors for adolescents. *Personality and Individual Differences*, 36. Pp. 945–954.

Trinidad D.R., Unger J.B., Chou C.P. & Johnson C.A. 2004b — Emotional Intelligence and Smoking Risk Factors in Adolescents: Interactions on Smoking Intentions. *Journal of Adolescent Health*, 34. Pp. 46–55.

Trinidad D.R., Unger J.B., Chou C.P. & Johnson C.A., 2005 — Emotional Intelligence and Acculturation to the United States: Interactions on the Perceived Social Consequences of Smoking in Early Adolescents. *Substance Use and Misuse*, 40. Pp. 1697–1706.

Weissberg R.P. & O'Brien M.U., 2004 — What works in school-based social and emotional learning programs for positive youth development. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 591. Pp. 86–97.

Zins J.E., Weissberg R.P., Wang M.C. & Walberg H.J., 2004 — Building academic success on social and emotional learning: What does the research say? New York: Teachers College Press. (Eds.)

**МАЗМҰНЫ
ПЕДАГОГИКА**

Р.С. Ахитова, Л.Б. Бегалиева, Г. Мурсалимова, Ж. Абельтаева, Г.А. Джамашова КЕЙС ТЕХНОЛОГИЯСЫ НЕГІЗІНДЕ БОЛАШАҚ МҰҒАЛІМДЕРІНІҢ БІЛІМ САПАСЫН АРТТЫРУ.....	5
Р. Булатбаева, С. Жүсіпбаев, В. Әділова, Ж. Жақиянова, З. Айчанова DIGITAL-РЕСУРСТАР БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ҮЛГЕРІМІН АРТТЫРУДЫҢ МОТИВАЦИЯЛЫҚ ФАКТОРЛАРЫ РЕТІНДЕ ("ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ" ПӘНІН ОҚИТУ ТӘЖІРИБЕСІНЕН).....	13
Н.Г. Галымова, Ж.С. Мукаатаева, Н.С. Жусупбекова, М. Оразбаева БОЛАШАҚ ХИМИЯ МҰҒАЛІМДЕРІН ДАЯЛАРДАУДА ӘЛЕУМЕТТІК – ГУМАНИТАРЛЫҚ ҚАУІПСІЗДІКТІ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ЖОЛДАРЫ.....	32
А.Қ. Ділдабек, М.А. Ермаганбетова, А.А. Тумышева ЗАМАНАУИ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУЛЕРДЕГІ "SMART-ТЕХНОЛОГИЯЛАР" ҰҒЫМЫНЫҢ МӘНІН ТАЛДАУ.....	45
А.С. Елубай, Г. Сарсеке, Н. Бирай ҚАЗАҚ ЖӘНЕ ТҮРІК МАҚАЛ-МӘТЕЛДЕРІН СТУДЕНТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСТАРЫН ҰЙЫМДАСТЫРУДА ҚОЛДАНУДЫҢ АЛҒЫ ШАРТТАРЫ.....	56
Н.Н. Ерболатов, А.Т. Байкенжеева, Н.А. Ахатаев, И.О. Аймбетова, Д.У. Сексенова ҚАЗАҚСТАН ЖОО МАГИСТРАТУРА БОЙЫНША БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫН САЛЫСТЫРУ ЖӘНЕ БИОЛОГ МАГИСТРЛЕРДІ ДАЙЫНДАУДА ИННОВАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ҚОЛДАНУ.....	68
Е. Ергөбек, Ш. Раманкулов, Е. Досымов STEM ОҚИТУ НЕГІЗІНДЕ БІЛІМГЕРЛЕРДІҢ СЫН-ТҰРҒЫСЫНАН ОЙЛАУЫН ДАМУ МӘСЕЛЕСІНІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ.....	83
А.С. Ерсұлтанова., Н. Карелхан, Г.Т. Азиева, М.С. Уайсова, Л.М. Абдибекова ИНКЛЮЗИВТІ СЫНЫПТА ЦИФРЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ ПӘНІН ОҚИТУДАҒЫ БІЛІМ БЕРУ РЕСУРСТАРЫ.....	92
Р.З. Жилмагамбетова, Ж.Б. Копеев, К.Р. Кусманов, Д.И. Кабенов, А.А. Джаккина ДЕРБЕС БЕЙІМДЕП ОҚИТУ: ТАЛДАУ, САЛЫСТЫРУ, ҚОРЫТЫНДЫЛАР.....	102

Ж.А. Жұмабаева, А.К.Рысбаева, М.Н. Оспанбекова, А.Д.Рыскулбекова, С.Ж.Турикпенова БАСТАУЫШ БІЛІМ БЕРУ ПӘНДЕРІН МЕТАПӘНДІК ТҮРҒЫДА ОҚЫТУДЫҢ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ШАРТТАРЫ.....	114
Р.Ш. Избасарова Г.Н. Бектемирова КӨПТІЛДІ ОРТАДА БОЛАШАҚ БИОЛОГИЯ МҰҒАЛІМДЕРІНІҢ АҚПАРАТТЫҚ ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ШАРТТАРЫ.....	131
Г.Б. Кожаметова ОҚЫТУДЫҢ ОРТА КЕЗЕҢІНДЕГІ ҚАЗАҚ ТІЛІ САБАҚТАРЫНДА ӘРТҮРЛІ СӨЙЛЕУ ТИПТЕРІМЕН ЖҰМЫС ІСТЕУ.....	146
Г.А. Наби, Б.К. Сактағанов, Ш.С. Султанбеков, Ш.К. Тухмарова, Л.Ш. Арипбаева БОЛАШАҚ ӘЛЕУМЕТТІК ПЕДАГОГТАРДЫҢ ЭМОЦИОНАЛДЫҚ ИНТЕЛЛЕКТІН ДАМУЫ.....	160
Ш. Раманқұлов, М. Нуризинова, Е. Досымов, А. Аханова БОЛАШАҚ ФИЗИКА МҰҒАЛІМДЕРІНЕ ФИЗИКАНЫ АҒЫЛШЫН ТІЛІНДЕ ОҚЫТУДЫҢ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН МАЗМҰНЫ.....	172
М.С. Сабыржанова, С.В. Ананьева ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНДА ЕРМЕК ТҮРСЫНОВТЫҢ «МӘМЛҰК» РОМАНЫН ЗЕРДЕЛЕУДІҢ ӘДІСТЕРІ МЕН ТӘСІЛДЕРІ.....	187
М. Серік, Д.Ш. Тлеумагамбетова РУТНОН ПРОГРАММАЛАУ ОРТАСЫНДА КРИПТОГРАФИЯ АЛГОРИТМДЕРДІ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ӘДІСТЕРІ.....	203
М.М. Слямхан, Д.Б. Сыдықов ҚАЗАҚСТАН ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ МАТЕМАТИКАДАН ФУНКЦИОНАЛДЫҚ САУАТТЫЛЫҚТАРЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ӘДІСТЕМЕЛІК ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	218
А.С. Смыков, З.К. Кульшарипова, Л.С. Сырымбетова, З.Ш. Шавалиева, И.О. Сайфурова, З.Е. Бурашова ҚАЗІРГІ БІЛІМ БЕРУ ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ МӘДЕНИЕТ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	231
Э.Ә. Сұлтанова, Б.Н. Нүсіпжанова, Ж. Бисенбаева, Б.З. Медеубаева, Р.Қ. Досжан ПЕДАГОГТЕРДІҢ КӘСІБИ ҚЫЗМЕТІНДЕГІ МӘДЕНИ ҚҰЗЫРЕТТІЛІКТІ ДАМУЫ.....	246

К.Ж. Утеева, А.С. Жармағамбетова, Г.К. Касымова
ЖАҒАНДЫҚ ӘЛЕМДЕГІ МӘДЕНИЕТАРАЛЫҚ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСТА
ҰЛТТЫҚ БІРЕГЕЙЛІКТІ САҚТАП ОҚЫТУДЫҢ МАҢЫЗЫ.....257

ЭКОНОМИКА

А. Абдимомынова, А. Жайшылық, И. Ким, Э. Темирбекова, А. Алибекова
ӨНІРДІҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӘЛЕУЕТІ: ҚҰРЫЛЫМДЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ
ЖӘНЕ БАСЫМДЫҚТАРДЫ ҚАЛЫПТАСТЫРУ.....267

Ш.К. Абикенова, А.П. Коваль, Л.М. Шаяхметова, А.Б. Бекмағамбетов,
Ш.Т. Айтимова
ҚАЗІРГІ ЕҢБЕК ЖАҒДАЙЛАРЫ, ҰЛТТЫҚ СТАТИСТИКА ДЕРЕКТЕРІ
ЖӘНЕ БАСҚА ДА АҚПАРАТ КӨЗДЕРІ НЕГІЗІНДЕ ӨНДІРІСТІК
ЖАРАҚАТТАНУ ДЕНГЕЙІ.....281

Д.Т. Алиасқаров, Р.Т. Исақова, Қ.Қ. Мұздыбаева, И.Қ. Райымбекова,
С. Н. Мищук
ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚАУІПСІЗДІК ПЕН ӘЛЕУМЕТТІК ТҰРАҚТЫЛЫҚ
ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ КӨШІ-ҚОН МӘСЕЛЕЛЕРІН КЕҢІСТІКТІК
ТАЛДАУ.....298

Ж.К. Алтайбаева, В.П. Шеломенцева, Д.З. Айгужинова,
Ш.Е. Муталляпова, Р.К. Алимханова
МАЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫНДАҒЫ БИЗНЕС-ПРОЦЕСТЕРДІ
ҚАРЖЫЛЫҚ МОДЕЛЬДЕУ.....315

Ж.А. Бабажанова, Ж.З. Баймукашева, Г.Ж. Рысмаханова,
Ж.Қ. Басшиева, А.К. Оразғалиева
ЭТНИКАЛЫҚ РЕПАТРИАЦИЯ САЯСАТЫН ТИІМДІ ЖҮЗЕГЕ
АСЫРУДЫҢ ЖОЛДАРЫ.....327

М. Баймағанбетова, М. Рахымбердинова, С. Баймағанбетов
МҰНАЙДЫҢ ҚАЗАҚСТАННЫҢ МАКРОЭКОНОМИКАЛЫҚ
ЦИКЛДАРЫНА ӘСЕРІ.....341

А.Ж. Бұхарбаева, Г.Н. Бисембаева, Ш.Ж. Сейітжағыпарова,
Б.К. Нурмағанбетова, А.Ж. Машаева
АГРОӨНЕРКӘСІПТІК КЕШЕНДЕ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ҮРДІСТЕРДІ
ЖҮЗЕГЕ АСЫРУДЫҢ ӘЛЕМДІК ТРЕНДТЕРІ.....354

Н.Б. Давлетбаева, Ж.А. Бабажанова, З.Б. Ахметова, Г.М. Мухамедиева,
С. Серикбаев
ЗЕРТТЕУ ЕЛДЕРІНДЕГІ ЭТНИКАЛЫҚ РЕПАТРИАЦИЯНЫҢ
ЭКОНОМИКАЛЫҚ ТИІМДІЛІГІ.....366

- С.Т. Дошманова, Б.Ж. Болатова, Г.А. Мауина, А.Ж. Жолмұханова, М. Замирбекқызы**
ҒЫЛЫМНЫҢ ЭКОНОМИКАНЫҢ БӘСЕКЕГЕ ҚАБІЛЕТТІЛІГІНЕ
ӘСЕРІ.....382
- Р.Ә. Есберген, Г.Н. Асрепов, А.К. Оразғалиева, Г.М. Сагиндыкова, Ш.У. Ниязбекова**
АҚТӨБЕ ОБЛЫСЫ АУЫЛДЫҚ ОКРУГ ӘКІМДЕРІНІҢ ҚЫЗМЕТІ:
ТИІМДІЛІГІН АРТТЫРУ МӘСЕЛЕЛЕРІ МЕН
ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ.....391
- Б.А. Жүнісов, Г.К. Демеуова, М.Г. Қайырғалиева, Г.М. Сағындықова, Т.Ф. Алхассан**
ЖАСТАРДЫҢ АРАСЫНДАҒЫ ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУДЫ ШЕШУДІҢ
ЖЕТІЛДІРУ ЖОЛДАРЫ.....407
- З.О. Иманбаева, А.К. Оралбаева, А.Ж. Наурызбаев, М.А. Умирзакова, Б.Х. Айдосова**
КАЛЬКУЛЯЦИЯЛАУДЫҢ ЗАМАНАУИ ЖҮЙЕЛЕРІ ЖӘНЕ ОЛАРДЫ
ОТАНДЫҚ КӘСІПОРЫНДАРДА ҚОЛДАНУ ТӘЖІРИБЕСІ.....423
- Г.Е. Кайрлиева, Г.К. Жанибекова, К.Б. Утегенова, А.Т. Султанов, Е.А. Богданова**
АУЫЛДА ӨЗІН-ӨЗІ ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУ ЖӘНЕ АУЫЛ
ШАРУАШЫЛЫҒЫ ЕМЕС КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМУ.....439
- А.М. Кулагина, Д.Е. Нурмуханбетова, С.З. Сайдуллаев**
ТҰЖЫРЫМДАМАЛЫҚ АППАРАТТЫ ЖҮЙЕЛЕУ ЭЛЕМЕНТІ РЕТІНДЕ
ТАМАҚТАНУ ҚЫЗМЕТТЕРІН ЖІКТЕУДІ ӨЗІРЛЕУ.....452
- А.А. Куланов, М.А. Айтказина, Э.А. Рузиева, А.Д. Каршалова, А.К. Саулембекова**
ЖАСЫЛ ҚҰРАЛДАРДЫҢ ҚАРЖЫ ЖҮЙЕСІНІҢ ЖАҒДАЙЫНА
ӘСЕРІ.....470
- Г.Т. Кунуркульжаева, А.К. Бакпаева, И.Т. Иманғалиева, Г.К. Демеуова, Ж. Байшукурова, А.А. Нурғалиева**
АУЫЛ ТҰРҒЫНДАРЫНЫҢ ӨМІР САПАСЫН БАҒАЛАУ ҮШІН
АҚПАРАТТЫҚ БАЗАСЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ.....483
- Л.А. Курманғалиева, Е.Б. Аймағамбетов, Б.Қ. Джазықбаева, Б.К.Спанова**
ХАЛЫҚТЫҢ ТАБЫСТАРЫН ЖӘНЕ ОНЫҢ ҚАЛЫПТАСУЫН
ЗЕРТТЕУДІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ-ӘДІСТЕМЕЛІК НЕГІЗДЕРІ.....497

- Г.Е. Нурбаева, А.Н. Ксембаева, Б.Б. Мубаракова, Г.К. Бейсембаева, Б.К. Смаилов, А.Ж. Қуниязова**
ҚАЗАҚСТАНДА ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ КОММЕРЦИЯЛАНДЫРУДЫҢ
ДАМУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....507
- Л.А. Омарбакиев, Ж.Т. Рахымова, М.Т. Баєтова, И.М. Баубекова**
ҚАЗАҚСТАНДА КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМУДЫ ЖАНДАНДЫРУ
ФАКТОРЛАРЫНЫҢ, ОНЫҢ ІШІНДЕ ИННОВАЦИЯЛЫҚ
ФАКТОРЛАРДЫҢ ӘСЕРІ.....519
- А.С. Тапалчинова, Н.С. Кафгункина, М.М. Мухамедова, Н.А. Мажитова, У.Д. Берикболова**
ҚАЗАҚСТАНДА ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ КОММЕРЦИЯЛАНДЫРУДЫҢ
ДАМУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....534
- Р.Ш. Тахтаева, Е.Б. Абеуханова, М.Б. Молдажанов, К.Е. Хасенова, Л.З. Паримбекова**
ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТУРИСТІК ӘЛЕУЕТІН БАҒАЛАУ.....547
- Ш. А. Трушева, А.Т. Тлеубаева, Р.Б. Сартова, А.А. Жакупов, А.Т. Кайдарова**
ҚАЗАҚСТАНДА МІСЕ ТУРИЗМ САЛАСЫНДАҒЫ САЯСАТТЫ
КЛАСТЕРЛІК ТӘСІЛ МЕН РЕГРЕССИЯЛЫҚ МОДЕЛЬ НЕГІЗІНДЕ
ІСКЕ АСЫРУДЫ БАҒАЛАУ.....558
- А.С. Уалтаева, Laszlo Vasa, М.Д. Уалтаев**
ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЕҢБЕК НАРЫҒЫН ТАЛДАУ:
БЕЙРЕСМИ ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУ.....577

СОДЕРЖАНИЕ

ПЕДАГОГИКА

Р.С. Ахитова, Л.Б. Бегалиева, Г. Мурсалимова, Ж. Абельтаева, Г.А. Джамашова ПОВЫШЕНИЕ КАЧЕСТВА ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ НА ОСНОВЕ КЕЙС-ТЕХНОЛОГИИ.....	5
К. Булатбаева, С. Жусупбаев, В. Адилова, Ж. Жакиянова, З. Айтчанова DIGITAL-РЕСУРСЫ КАК МОТИВАЦИОННЫЕ ФАКТОРЫ ПОВЫШЕНИЯ АКАДЕМИЧЕСКОЙ УСПЕВАЕМОСТИ ОБУЧАЮЩИХСЯ (ИЗ ОПЫТА ПРЕПОДАВАНИЯ ПРЕДМЕТА «ИСТОРИЯ КАЗАХСТАНА»).....	13
Н.Г. Галымова, Ж.С. Мукатаева, Н.С. Жусупбекова, М. Оразбаева ПУТИ РЕАЛИЗАЦИИ СОЦИАЛЬНО-ГУМАНИТАРНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ПРИ ПОДГОТОВКЕ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ХИМИИ.....	32
А.Қ. Ділдабек, М.А. Ермаганбетова, А.А. Тумышева АНАЛИЗ СУЩНОСТИ ПОНЯТИЯ “SMART ТЕХНОЛОГИИ” В СОВРЕМЕННЫХ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ НАУЧНЫХ ИССЛЕДОВАНИЯХ.....	45
А.С. Елубай, Г.Сарсеке, Н. Бирай ПРЕДПОСЫЛКИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ КАЗАХСКИХ И ТУРЕЦКИХ ПОСЛОВИЦ ПРИ ОРГАНИЗАЦИИ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ.....	56
Н.Н. Ерболатов, А.Т. Байкенжеева, Н.А. Ахатаев, И.О. Аймбетова, Д.У. Сексенова СРАВНЕНИЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ПРОГРАММ МАГИСТРАТУРЫ ВУЗОВ КАЗАХСТАНА И ПРИМЕНЕНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ПРИ ПОДГОТОВКЕ МАГИСТРОВ-БИОЛОГОВ.....	68
Е. Ергобек, Ш. Раманкулов, Е. Досымов ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ ОБУЧАЮЩИХСЯ НА ОСНОВЕ ОБУЧЕНИЯ STEM.....	83
А.С. Ерсұлтанова., Н. Карелхан, Г.Т. Азиева, М.С. Уайсова, Л.М. Абдибекова ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ РЕСУРСЫ ПО ПРЕПОДАВАНИЮ ЦИФРОВОЙ ГРАМОТНОСТИ В ИНКЛЮЗИВНОМ КЛАССЕ.....	92

Р.З. Жилмагамбетова, Ж.Б. Копеев, К.Р. Кусманов, Д.И. Кабенов, А.А. Джакина ПЕРСОНАЛИЗИРОВАННОЕ АДАПТИВНОЕ ОБУЧЕНИЕ: АНАЛИЗ, СРАВНЕНИЕ, ВЫВОДЫ.....	102
Ж.А. Жумабаева, А.К. Рысбаева, М.Н. Оспанбекова, А.Д. Рыскулбекова, С.Ж. Турикпенова ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ МЕТАПРЕДМЕТНОГО ОБУЧЕНИЯ ПРЕДМЕТОВ НАЧАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ.....	114
Р.Ш. Избасарова Г.Н. Бектемирова ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ ФОРМИРОВАНИЯ ИНФОРМАЦИОННОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ БИОЛОГИИ В ПОЛИЯЗЫЧНОЙ СРЕДЕ.....	131
Г.Б. Кожаметова РАБОТА С РАЗЛИЧНЫМИ ТИПАМИ РЕЧИ НА УРОКАХ КАЗАХСКОГО ЯЗЫКА НА СРЕДНЕМ ЭТАПЕ ОБУЧЕНИЯ.....	146
Г.А. Наби, Б.К. Сактағанов, Ш.С. Султанбеков, Ш.К. Тухмарова, Л.Ш. Арипбаева РАЗВИТИЕ ЭМОЦИОНАЛЬНОГО ИНТЕЛЛЕКТА БУДУЩИХ СОЦИАЛЬНЫХ ПЕДАГОГОВ.....	160
Ш. Раманкулов, М. Нуризинова, Е. Досымов, А. Аханова ПРИНЦИПЫ И СОДЕРЖАНИЕ ПРЕПОДАВАНИЯ ФИЗИКИ НА АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ ДЛЯ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ФИЗИКИ.....	172
М.С. Сабыржанова, С.В. Ананьева МЕТОДЫ И ПРИЕМЫ ИЗУЧЕНИЯ РОМАНА ЕРМЕКА ТУРСУНОВА «МАМЛЮК» В ВУЗЕ.....	187
М. Серік, Д.Ш. Тлеумагамбетова МЕТОДЫ РЕАЛИЗАЦИИ КРИПТОГРАФИЧЕСКИХ АЛГОРИТМОВ В СРЕДЕ ПРОГРАММИРОВАНИЯ PYTHON.....	203
М.М. Слямхан, Д.Б. Сыдыхов МЕТОДИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ФУНКЦИОНАЛЬНОЙ ГРАМОТНОСТИ ПО МАТЕМАТИКЕ КАЗАХСТАНСКИХ ШКОЛЬНИКОВ.....	218

А.С. Смыков, З.К. Кульшарипова, Л.С. Сырымбетова, З.Ш. Шавалиева, И.О. Сайфурова, З.Е. Бурашова
ПРОБЛЕМЫ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ В УСЛОВИЯХ
СОВРЕМЕННОГО ОБРАЗОВАНИЯ.....231

Э.А. Султанова, Б.Н. Нусипжанова, Ж. Бисенбаева, Б.З. Медеубаева, Р.К. Досжан
РАЗВИТИЕ КУЛЬТУРНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ В ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ
ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПЕДАГОГОВ.....246

К.Ж. Утеева, А.С. Жармағамбетова, Г.К. Касымова
ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ ЗНАЧЕНИЕ СОХРАНЕНИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ
ИДЕНТИЧНОСТИ В МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАЦИИ
В ГЛОБАЛЬНОМ МИРЕ.....257

ЭКОНОМИКА

А. Абдимомынова, А. Жайшылык, И. Ким, Э. Темирбекова, А. Алибекова
ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ РЕГИОНА: СТРУКТУРНЫЕ
ОСОБЕННОСТИ И ФОРМИРОВАНИЕ ПРИОРИТЕТОВ.....267

Ш.К. Абикенова, А.П. Коваль, Л.М. Шаяхметова, А.Б. Бекмагамбетов, Ш.Т. Айтимова
СОВРЕМЕННЫЕ УСЛОВИЯ ТРУДА, УРОВЕНЬ
ПРОИЗВОДСТВЕННОГО ТРАВМАТИЗМА НА ОСНОВЕ ДАННЫХ
НАЦИОНАЛЬНОЙ СТАТИСТИКИ И ДРУГИХ ИСТОЧНИКОВ
ИНФОРМАЦИИ.....281

Д.Т. Алиаскаров, Р.Т. Искакова, К.К. Муздыбаева, И.К. Райымбекова, С.Н. Мищук
ПРОСТРАНСТВЕННЫЙ АНАЛИЗ ПРОБЛЕМ МИГРАЦИИ В УСЛОВИЯХ
ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ И СОЦИАЛЬНОЙ
СТАБИЛЬНОСТИ.....298

Ж.К. Алтайбаева, В.П. Шеломенцева, Д.З. Айгужинова, Ш.Е.Муталляпова, Р.К. Алимханова
ФИНАНСОВОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ БИЗНЕС-ПРОЦЕССОВ
В ЖИВОТНОВОДСТВЕ.....315

Ж.А. Бабажанова, Ж.З. Баймукашева, Г.Ж. Рысмаханова, Ж.К. Басшиева, А.К. Оразгалиева
ПУТИ ЭКОНОМИЧЕСКИ ЭФФЕКТИВНОЙ РЕАЛИЗАЦИИ ПОЛИТИКИ
ЭТНИЧЕСКОЙ РЕПАТРИАЦИИ.....327

М. Баймаганбетова, М. Рахымбердинова, С. Баймаганбетов ВЛИЯНИЕ НЕФТИ НА МАКРОЭКОНОМИЧЕСКИЕ ЦИКЛЫ КАЗАХСТАНА.....	341
А.Ж. Бухарбаева, Г.Н. Бисембаева, Ш.Ж. Сейітжағыпарова, Б.К. Нурмаганбетова, А.Ж. Машаева МИРОВЫЕ ТРЕНДЫ РЕАЛИЗАЦИИ ИННОВАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ В АГРОПРОМЫШЛЕННОМ КОМПЛЕКСЕ.....	354
Н.Б. Давлетбаева, Ж.А. Бабажанова, З.Б. Ахметова, Г.М. Мухамедиева, С. Серикбаев ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ЭФФЕКТИВНОСТЬ ЭТНИЧЕСКОЙ РЕПАТРИАЦИИ В СТРАНАХ ИССЛЕДОВАНИЯ.....	366
С.Т. Дошманова, Б.Ж. Болатова, Г.А. Мауина, А.Ж. Жолмұханова, М.Замирбекқызы ВЛИЯНИЕ НАУКИ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬ ЭКОНОМИКИ.....	382
Р.А. Есберген, Г.Н. Асрепов, А.К. Оразгалиева, Г.М. Сагиндыкова, Ш.У. Ниязбекова ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ АКИМОВ СЕЛЬСКИХ ОКРУГОВ АКТЮБИНСКОЙ ОБЛАСТИ: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ.....	391
Б.А. Жүнісов, Г.К. Демеуова, М.Г. Қайырғалиева, Г.М. Сағындықова, Т.Ф. Алхассан ПУТИ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ РЕШЕНИЯ ПРОБЛЕМЫ ЗАНЯТОСТИ СРЕДИ МОЛОДЕЖИ.....	407
З.О. Иманбаева, А.К. Оралбаева, А.Ж. Наурызбаев, М.А. Умирзакова, Б.Х. Айдосова СОВРЕМЕННЫЕ СИСТЕМЫ КАЛЬКУЛЯЦИИ И ОПЫТ ИХ ПРИМЕНЕНИЯ НА ОТЕЧЕСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ.....	423
Г.Е. Кайрлиева, Г.К. Жанибекова, К.Б. Утегенова, А.Т. Султанов, Е.А. Богданова САМОЗАНЯТОСТЬ И РАЗВИТИЕ НЕСЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА НА СЕЛЕ.....	439
А.М. Кулагина, Д.Е. Нурмуханбетова, С.З. Сайдуллаев РАЗРАБОТКА КЛАССИФИКАЦИИ УСЛУГ ПИТАНИЯ КАК ЭЛЕМЕНТА СИСТЕМАТИЗАЦИИ ПОНЯТИЙНОГО АППАРАТА.....	452

- А.А. Куланов, М.А. Айтказина, Э.А. Рузиева, А.Д. Каршалова, А.К. Саулембекова**
ВЛИЯНИЕ ЗЕЛЕННЫХ ИНСТРУМЕНТОВ НА СОСТОЯНИЕ
ФИНАНСОВОЙ СИСТЕМЫ.....470
- Г.Т. Кунуркульжаева, А.К. Бакпаева, И.Т. Имангалиева, Г.К. Демеуова, Ж. Байшукурова, А.А. Нургалиева**
ФОРМИРОВАНИЕ ИНФОРМАЦИОННОЙ БАЗЫ ОЦЕНКИ КАЧЕСТВА
ЖИЗНИ СЕЛЬСКОГО НАСЕЛЕНИЯ.....483
- Л.А. Курмангалиева, Е.Б. Аймағамбетов, Б.К. Джазықбаева, Б.К. Спанова**
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ИССЛЕДОВАНИЯ
ДОХОДОВ НАСЕЛЕНИЯ И ИХ ФОРМИРОВАНИЯ.....497
- Г.Е. Нурбаева, А.Н. Ксембаева, Б.Б. Мубаракова, Г.К. Бейсембаева, Б.К. Смаилов, А.Ж. Куниязова**
ФИНАНСОВЫЕ АСПЕКТЫ ПОДДЕРЖКИ ДЕТЕЙ С ОСОБЕННОСТЯМИ
РАЗВИТИЯ.....507
- Л.А. Омарбакиев, Ж.Т. Рахымова, М.Т. Баетова, И.М. Баубекова**
ВЛИЯНИЕ ФАКТОРОВ АКТИВИЗАЦИИ РАЗВИТИЯ
ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В КАЗАХСТАНЕ, В ТОМ ЧИСЛЕ
ИННОВАЦИОННОГО.....519
- А.С. Тапалчинов, Н.С. Кафтункина, М.М. Мухамедова, Н.А. Мажитова, У.Д. Берикболова**
ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ КОММЕРЦИАЛИЗАЦИИ
ТЕХНОЛОГИЙ.....534
- Р.Ш. Тахтаева, Е.Б. Абеуханова, М.Б. Молдажанов, К.Е. Хасенова, Л.З. Паримбекова**
ОЦЕНКА ТУРИСТСКОГО ПОТЕНЦИАЛА ВОСТОЧНОГО
КАЗАХСТАНА.....547
- Ш.А. Трушева, А.Т. Тлеубаева, Р.Б. Сартова, А.А. Жакупов, А.Т. Кайдарова**
ОЦЕНКА РЕАЛИЗАЦИИ ПОЛИТИКИ В ОБЛАСТИ МІСЕ-ТУРИЗМА В
КАЗАХСТАНЕ НА ОСНОВЕ КЛАСТЕРНОГО ПОДХОДА
И РЕГРЕССИОННОЙ МОДЕЛИ.....558
- А.С. Уалтаева, Ласло Васа, М.Д. Уалтаев**
АНАЛИЗ РЫНКА ТРУДА КАЗАХСТАНА: НЕФОРМАЛЬНАЯ
ЗАНЯТОСТЬ.....577

CONTENTS
PEDAGOGY

R.S. Akhitova, L.B. Begaliyeva, G. Mursalimova, J. Abiltayeva, G.A. Dzhamashova IMPROVING THE QUALITY OF EDUCATION OF FUTURE TEACHERS BASED ON CASE TECHNOLOGY.....	5
K. Bulatbaeva, S. Zhusupbayev, V. Adilova, J. Zhakiyanova, Z. Aitchanova DIGITAL RESOURCES AS MOTIVATIONAL FACTORS FOR IMPROVING THE ACADEMIC PERFORMANCE OF STUDENTS (FROM THE EXPERIENCE OF TEACHING THE SUBJECT «HISTORY OF KAZAKHSTAN»).....	13
N.G. Galymova, Zh.S. Mukataeva, N. Zhussupbekova, M. Orazbayeva WAYS TO IMPLEMENT SOCIAL AND HUMANITARIAN SECURITY IN THE PREPARATION OF FUTURE TEACHERS OF CHEMISTRY.....	32
A.K. Dildabek, M.A. Yermaganbetova, A.A. Tumysheva ANALYSIS OF THE ESSENCE OF THE CONCEPT OF “SMART TECHNOLOGY” IN MODERN PEDAGOGICAL SCIENTIFIC RESEARCH....	45
A.M. Elubay, G. Sarseke, N. Biray PREREQUISITES FOR THE USE OF KAZAKH AND TURKISH PROVERBS IN THE ORGANIZATION OF STUDENTS INDEPENDENT WORK.....	56
N.N. Yerbolatov, A.T. Baikenzheeva, N.A. Akhatayev, I.O. Aimbetova, D.U. Seksenova COMPARISON OF EDUCATIONAL PROGRAMS OF MASTER'S STUDIES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS OF KAZAKHSTAN AND APPLICATION OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN TRAINING MASTERS OF BIOLOGY.....	68
E. Ergobek, Sh. Ramankulov, E. Dosymov THEORETICAL ASPECTS OF THE PROBLEM OF DEVELOPING STUDENTS' CRITICAL THINKING BASED ON STEM LEARNING.....	83
A. Yersultanova, N. Karelkhan, G.T. Azieva, M.S. Uaisova, L.M. Abdibekova EDUCATIONAL RESOURCES FOR TEACHING DIGITAL LITERACY IN AN INCLUSIVE CLASSROOM.....	92

R.Z. Zhilmagambetova, Z.B. Kopeyev, K.R. Kusmanov, D.I. Kabenov, A.A. Jakina PERSONALIZED ADAPTIVE LEARNING: ANALYSIS, COMPARISON, CONCLUSIONS.....	102
Zh.A. Zhumabayeva, A.K. Rysbayeva, M.N. Ospanbekova, A.D. Ryskulbekova, S.Zh. Turikpenova PEDAGOGICAL CONDITIONS OF TEACHING PRIMARY EDUCATION SUBJECTS THROUGH A META-SUBJECT APPROACH.....	114
R.Sh. Izbassarova, G.N. Bektemirova PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR FORMING INFORMATION COMPETENCY OF FUTURE BIOLOGY TEACHERS IN A MULTILINGUAL ENVIRONMENT.....	131
G.B. Kozhakhmetova WORKING WITH DIFFERENT TYPES OF SPEECH IN THE KAZAKH LANGUAGE CLASSROOM AT THE MIDDLE STAGE OF LEARNING.....	146
G.A. Nabi, B.K. Saktaganov, Sh.S. Sultanbekov, Sh. Tukhmarova, L.Sh. Aripbayeva DEVELOPMENT OF EMOTIONAL INTELLIGENCE OF FUTURE SOCIAL EDUCATORS.....	160
SH. Ramankulov, M. Nurizinova, Y. Dosymov, A. Akhanova PRINCIPLES AND CONTENT OF TEACHING PHYSICS IN ENGLISH FOR FUTURE PHYSICS TEACHERS.....	172
M.S. Sabyrzhanova, S.V. Ananyeva APPROACHES AND METHODS OF STUDYING ERMEK TURSYNOV'S NOVEL "MAMLUK" IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS.....	187
M. Serik, D.Sh. Tleumagambetova, METHOD IMPLEMENTATION OF CRYPTOGRAPHIC ALGORITHMS IN PYTHON.....	203
M.M. Slyamkhan, D.B. Sydykhov METHODOLOGICAL FEATURES OF FORMING FUNCTIONAL LITERACY IN MATHEMATICS OF KAZAKHSTAN STUDENTS.....	218
A.S. Smykov, Z.K. Kulsharipova, L.Sh. Syrymbetova, Z.Sh. Shavaliyeva, I.O. Saifurova, Z.Y. Burashova PROBLEMS OF PEDAGOGICAL CULTURE IN THE CONDITIONS OF MODERN EDUCATION.....	231

E.A. Sultanova, B.N. Nussipzhanova, Zh. Bissenbayeva, B.Z. Medeubayeva, R.K. Doszhan
DEVELOPMENT OF CULTURAL COMPETENCE IN THE PROFESSIONAL ACTIVITY OF TEACHERS.....246

K.Zh. Uteeva, A.S. Zharmagambetova, G.K. Kassymova
TEACHING SIGNIFICANCE OF PRESERVING NATIONAL IDENTITY IN INTERCULTURAL COMMUNICATION IN THE GLOBAL WORLD.....257

EKONOMICS

A. Abdimomynova, A. Zhaishylyk, V. Kim, E. Temirbekov, A. Alibekova
ECONOMIC POTENTIAL OF THE REGION: STRUCTURAL FEATURES AND FORMATION OF PRIORITIES.....267

Sh. Abikenova, A. Koval, L. Shayakhmetova, A. Bekmagambetov, Sh. Aitimova
MODERN WORKING CONDITIONS, THE LEVEL OF OCCUPATIONAL INJURIES BASED ON NATIONAL STATISTICS AND OTHER SOURCES OF INFORMATION.....281

D.T. Aliaskarov, R.T. Iskakova, K.K. Muzdybaeva, I.K. Raiymbekova, S. N. Mishchuk
SPATIAL ANALYSIS OF MIGRATION PROBLEMS IN CONDITIONS OF ECONOMIC SECURITY AND SOCIAL STABILITY.....298

Z.K. Altaibayeva, V.P. Shelomentseva, D.Z. Aiguzhinova, Sh.E. Mutallyapova, R.K. Alimkhanova
FINANCIAL MODELLING OF BUSINESS PROCESSES IN LIVESTOCK.....315

Zh. Babazhanova, Zh. Baimukasheva, G. Rysmakhanova, Z. Basshieva, A. Orazgaliyeva
WAYS TO COST EFFECTIVELY IMPLEMENT THE POLICY OF ETHNIC REPATRIATION.....327

M. Baimaganbetova, M. Rakhymberdinova, S. Baymaganbetov
THE IMPACT OF OIL ON KAZAKHSTAN'S MACROECONOMIC CYCLES.....341

A.Z. Bukharbayeva, G.N. Bisembayeva, S.Z. Seiitzhagyparova, B.K. Nurmaganbetova, A.Z. Mashayeva
WORLD TRENDS IN THE IMPLEMENTATION OF INNOVATIVE PROCESSES IN THE AGRO-INDUSTRIAL COMPLEX.....354

N. Davletbayeva, Zh. Babazhanova, Z. Akhmetova, G. Mukhamediyeva, S. Serikbayev ECONOMIC EFFICIENCY OF ETHNIC REPATRIATION IN STUDY COUNTRIES.....	366
S.T. Doshmanova, B. Bolatova, G.A. Mauina, A.Zh. Zholmukhanova, M. Zamirbekkyzy IMPACT OF SCIENCE ON COMPETITIVENESS OF THE ECONOMY.....	382
R.A. Yesbergen, G.N. Asrepov, A. Orazgaliyeva, G.M. Sagindykova, N. Shakizada ACTIVITY OF AKIMS OF RURAL DISTRICTS OF AKTOBE REGION: PROBLEMS AND PROSPECTS OF EFFICIENCY IMPROVEMENT.....	391
B.A. Zhunusov, G.K. Demeuova, M.G. Kaiyrgalieva, G.M. Sagindykova, T.F. Alhassan WAYS OF IMPROVING EMPLOYMENT AMONG YOUNG PEOPLE.....	407
Z.O. Imanbayeva, A.K. Oralbayeva, A.Zh. Nauryzbayev, M.A. Umirzakova, B.H. Aydosova MODERN SYSTEMS OF CALCULATION AND EXPERIENCE OF THEIR APPLICATION IN DOMESTIC ENTERPRISES.....	423
G. Kairliyeva, G. Zhanibekova, K. Utegenova, A. Sultanov, Y. Bogdanova SELF-EMPLOYMENT AND DEVELOPMENT OF NON-AGRICULTURAL ENTREPRENEURSHIP IN THE RURAL COUNTRY.....	439
A.M. Kulagina, D.E. Nurmukhanbetova, S.Z. Saidullaev DEVELOPMENT OF CLASSIFICATION OF FOOD SERVICES AS AN ELEMENT OF SYSTEMATIZATION OF THE CONCEPTUAL APPARATUS.....	452
A.A. Kulanov, M.A. Aitkazina, E.A. Ruziyeva, A.D. Karshalova, A.K. Saulembekova THE IMPACT OF GREEN INSTRUMENTS ON THE STATE OF THE FINANCIAL SYSTEM.....	470
G.T. Kunurkulzhayeva, A. Bakpayeva, I. Imangaliyeva, G. Demeuova, Zh. Baishukurova, A. Nurgaliyeva FORMATION OF THE INFORMATION BASE FOR ASSESSING THE QUALITY OF LIFE OF THE RURAL POPULATION.....	483

L. Kurmangaliyeva, E. Aimagambetov, B. Jazykbayeva, B. Spanova THEORETICAL AND METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF THE STUDY OF INCOMES OF THE POPULATION AND THEIR FORMATION.....	497
G. Nurbayeva, A. Xembayeva, B. Mubarakova, G. Beisembayeva, B. Smailov, A. Kuniyazova FINANCIAL ASPECTS OF SUPPORTING CHILDREN WITH SPECIAL NEEDS.....	507
L.A. Omarbakiyev, Zh.T. Rakhymova, M.T. Bayetova, I.M. Baubekova INFLUENCE OF FACTORS OF ACTIVATION OF ENTERPRENEURSHIP DEVELOPMENT IN KAZAKHSTAN, INCLUDING INNOVATIVE.....	519
A. Tapalchinova, N. Kaftunkina, M. Mukhamedova, N.A. Mazhitova, U.D. Berikbolova FEATURES OF THE DEVELOPMENT OF TECHNOLOGY COMMERCIALIZATION IN KAZAKHSTAN.....	534
R.Sh. Takhtaeva, Y. Abeukhanova, M. Moldazhanov, K. Khasanova, L. Parimbekova EVALUATION OF TOURISM POTENTIAL IN EASTERN KAZAKHSTAN.....	547
Sh.A. Trusheva, A.T. Tleubayeva, R.B. Sartova. A.A. Zhakupov, A.T. Kaidarova ASSESSMENT OF THE IMPLEMENTATION OF POLICY IN THE FIELD OF MICE TOURISM IN KAZAKHSTAN BASED ON THE CLUSTER APPROACH AND REGRESSION MODEL.....	558
A.S. Ualtayeva, Laszlo Vasa, M.D. Ualtayev ANALYSIS OF THE LABOR MARKET OF KAZAKHSTAN: INFORMAL EMPLOYMENT.....	577

Publication Ethics and Publication Malpractice in the journals of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

www: nauka-nanrk.kz

ISSN 2518–1467 (Online),

ISSN 1991–3494 (Print)

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en>

Заместитель директор отдела издания научных журналов НАН РК *Р. Жалиқызы*

Редакторы: *М.С. Ахметова, Д.С. Аленов*

Верстка на компьютере *Г.Д. Жадырановой*

Подписано в печать 30.06.2023.

Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать - ризограф.

40,0 п.л. Тираж 300. Заказ 3.

Национальная академия наук РК
050010, Алматы, ул. Шевченко, 28, т. 272-13-19